

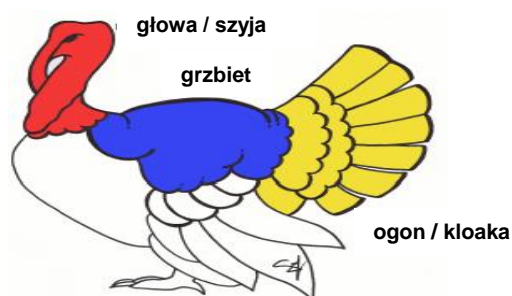
Szkodliwe dziobanie u indyków

©PIXABAY

Czym jest szkodliwe dziobanie?

W przeciwieństwie do delikatnego dziobania piór, które jest społecznym, eksploracyjnym i naturalnym zachowaniem indyka Savory, 1995; Dalton et al. 2018), szkodliwe dziobanie może powodować uszkodzenie tkanek, a w konsekwencji śmierć. (np. Dalton et al. 2013; Duggan et al. 2014, Dalton et al. 2018). U indyków rzeźnych szkodliwe dziobanie jest jedną z głównych kwestii związanych z dobrostanem i zdrowiem (np. Bartels i in. 2020). Obejmuje ono dziobanie głowy - agresywne działanie wymierzone w głowę i szyję innego indyka (np. Savory, 1995) – Manifestuje się to powtarzającym się silnym dziobaniem lub ciągnięciem upierzenia i/lub skóry innego indyka. Szkodliwe, urazowe dziobanie często skutkuje poważnymi uszkodzeniami upierzenia i tkanek ofiary (Savory, 1995). Podczas gdy dziobanie głowy jest uważane za akt agresji, przyczyny szkodliwego dziobania piór na grzbiecie i ogonie są wieloczynnikowe, na co wpływ mają: (gęstość obsady, wielkość stada, oświetlenie i dieta). Uważa się również, że może to być spowodowane przez mechanizm przeniesienia behawioralnego, związanego z żerowaniem na ziemi w jałowym, pozbawionym wzbogaceń i bodźców środowisku (np. Sherwin i in. 1999; Dixon i in. 2008; Dalton i in. 2018). W zależności od rodzaju dziobania, docelowy obszar ciała będzie się różnić. Agresywne dziobanie będzie ukierunkowane na obszar głowy i szyi, podczas gdy intensywne dziobanie piór będzie ukierunkowane na obszar grzbietu i ogona (Leishman et al. 2022).

Rysunek 1: Obszary ciała będące celem ataku w przypadku szkodliwego dziobania u indyków (AWIN, 2015)

Prawodawstwo

Nie ma szczególnych przepisów chroniących dobrostan indyków. Ich ochrona podlega zatem ogólnym wskazaniom podyktowanym **Dyrektywą Rady 98/58/WE**, która określa minimalne ogólne wymagania dotyczące ochrony zwierząt hodowlanych. **Dyrektywa Rady 98/58/WE ustanawia ogólne standardy. Artykuł 3 stanowi, że:**

"Państwa członkowskie wprowadzają przepisy zapewniające, że właściciele lub opiekunowie podejmują wszelkie uzasadnione kroki w celu zapewnienia dobrostanu zwierząt znajdujących się pod ich opieką oraz zapewnienia, że zwierzęta te nie są narażone na niepotrzebny ból, cierpienie lub zranienie".

Metoda oceny

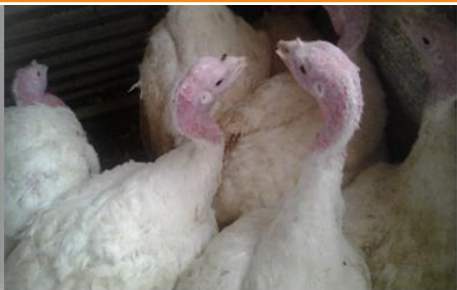
Liczbę indyków będących ofiarami szkodliwego dziobania w stadzie można ocenić za pomocą metody transektowej. Ptaki są obserwowane wizualnie, podczas gdy obserwator powoli przechodzi przez budynek wzdłuż podłużnych, z góry określonych linii (transektów) o równej szerokości zgodnie z szerokością budynku (AWIN, 2015; Marchewka et al. 2015). Liczba zaobserwowanych indyków z obrażeniami spowodowanymi dziobaniem jest następnie przeliczana na procent stada. Duża uwaga jest wymagana w przypadku sąsiadujących transektów, aby uniknąć podwójnego liczenia tych samych ptaków.

©IZSLER

Szkodliwe dziobanie u indyków

Agresywne dziobanie można ocenić poprzez policzenie indyków z urazami głowy i szyi (rysunek 2); szkodliwe dziobanie można ocenić poprzez policzenie indyków z urazami grzbietu i ogona (rysunki 3 i 4). Obserwator może również policzyć wszystkie ptaki przejawiające oba rodzaje szkodliwego dziobania. Częstość występowania indyków cierpiących na szkodliwe dziobanie zostanie obliczona w następujący sposób: liczba ptaków wykazujących jedną lub więcej opisanych zmian podzielona przez całkowitą liczbę ptaków w dniu wizyty.

Rysunek 2:

Rany głowy i szyi: widoczne oznaki obrażeń w okolicy głowy związane ze świeżymi lub starszymi ranami, w tym głowy, dzioba i szyi (zaznaczone na czerwono na rysunku 1) (AWIN, 2015; Marchewka i in. 2015).

Rysunek 3:

Rany grzbietu: widoczne świeże lub starsze rany, w tym rany krwawiące, między końcem szyi, a początkiem ogona (na niebiesko na rysunku 1) (AWIN, 2015). Można również uwzględnić rany skrzydeł (Marchewka et al. 2015).

Rysunek 4:

Rany ogona: widoczne świeże, starsze lub krwawiące rany w okolicy ogona lub po jego bokach, kloaka jest również uwzględniona, gdy jest widoczna (w kolorze żółtym na rysunku 1) (AWIN, 2015; Marchewka i in. 2015).

AWIN 2015 Welfare assessment protocol for turkeys.

BARTELS, T., STUHRMANN, R. A., KRAUSE, E. T. & SCHRADER, L. 2020.

Research Note: Injurious pecking in fattening turkeys (*Meleagris gallopavo* f. dom.)-video analyses of triggering factors and behavioral sequences in small flocks of male turkeys. *Poult Sci*, 99, 6326-6331.

DALTON, H. A., WOOD, B. J. & TORREY, S. 2013. Injurious pecking in domestic turkeys: development, causes, and potential solutions. *World's Poultry Science Journal*, 69, 865-876.

DALTON, H. A., WOOD, B. J., WIDOWSKI, T. M., GUERIN, M. T. & TORREY, S. 2018. Comparing the behavioural organization of head pecking, severe feather pecking, and gentle feather pecking in domestic turkeys. *Applied Animal Behaviour Science*, 204, 66-71.

DIXON, L. M., DUNCAN, I. J. H. & MASON, G. 2008. What's in a peck? Using fixed action pattern morphology to identify the motivational basis of abnormal feather-pecking behaviour. *Animal Behaviour*, 76, 1035-1042.

DUGGAN, G., WIDOWSKI, T., QUINTON, M. & TORREY, S. 2014. The development of injurious pecking in a commercial turkey facility. *Journal of Applied Poultry Research*, 23, 280-290.

LEISHMAN, E. M., WOOD, B. J., BAES, C. F., HARLANDER-MATAUSCHEK, A. & VAN STAVEREN, N. 2022. The usual suspects: Co-occurrence of integument injuries in turkey flocks. *Poult Sci*, 101, 102137.

MARCHEWKA, J., ESTEVEZ, I., VEZZOLI, G., FERRANTE, V. & MAKAGON, M. M. 2015. The transect method: a novel approach to on-farm welfare assessment of commercial turkeys. *Poult Sci*, 94, 7-16.

SAVORY, C. J. 1995. Feather pecking and cannibalism. *World's Poultry Science Journal*, 51, 215-219.

SHERWIN, C. M., LEWIS, P. D. & PERRY, G. C. 1999. Effects of environmental enrichment, fluorescent and intermittent lighting on injurious pecking amongst male turkey poults. *Br Poult Sci*, 40, 592-8.

European Union Reference Centre
for Animal Welfare *Poultry SFA*

W przypadku jakichkolwiek pytań lub sugestii prosimy o kontakt pod adresem info@eurcaw-poultry-sfa.eu.